

Жупний замок

Жупний замок був збудований в кінці XIII століття як адміністративний центр одного із найбільших підприємств тогочасної Європи – «Краківські жупи», і протягом приблизно 700 років, тобто до 1945 року, там осідало керівництво соляної копальні й солеварні у Величці та Бохні. Замок був центром повсякденного життя працівників копальні у Величці: з вежі їх кликали до роботи, а з його складів видавали інструменти та лій, необхідний для освітлення коридорів копальні. Тут гірники також отримували свою зарплату та їжу – у так званій «жупній кухні», яка була першим закладом масового харчування у Польщі. Крім того, у приміщеннях замку розміщувався суд, в'язниця та каплиця, а також помешкання найважливіших жупних чиновників. В австрійські часи Замок вперше почав обслуговувати туристів, адже там продавали входні квитки у соляну копальню.

Комплекс Жупного замку складається з кількох будівель різних років побудови. Тут йдеться про центральну, північну та південну будівлю, середньовічну вежу, яка колись була фрагментом укріплень Велички, а також про залишки вищезгаданої жупної кухні та шахтного стовбура XIII століття.

Нині Жупний замок, у приміщеннях якого розташований Музей Краківських жуп Величка, є місцем проведення постійних і тимчасових виставок, а також дослідницької та організаційної роботи. Саме у ньому відвідувачам представлено одну з найцінніших у світі колекцій сільничок, що складається з незвичайних предметів з усього світу. В архіві Замку зберігається безцінна книгозбірня, документи солевидобувного підприємства «Краківські жупи» і картографічна колекція, яка містить понад 3 тисячі об'єктів. Важливо, що вищезгадані документи були створені значною мірою в Жупному замку, в результаті кількасотрічного управління Краківськими жупами.

Пожежі, війни та перебудови змінили зовнішній вигляд Жупного замку, але він все ще залишається однією з найвеличніших і найстаріших пам'яток архітектури гірничого міста Величка. Протягом століть він забезпечував належне функціонування найважливішого польського соляного підприємства.

Унікальна цінність Замку була оцінена – 23 червня 2013 року він був внесений до Списку об'єктів світової спадщини ЮНЕСКО як доповнення позиції про соляну копальню. Жупний замок і Копальня Величка є невід'ємними частинами Музею Краківських жуп Величка.

Посольство
Республіки Польща
у Києві

Матеріали доступні завдяки
співпраці з Посольством
Республіки Польща у Києві

